

DENET SİRKÜLER

Teşvik ve Devlet Destekleri



AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us



Sirküler Tarihi : 02.06.2025
Sirküler No : 2025/008

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağına bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağına toplam gelirleri 2024 yılında 15 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.800 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 119.611 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

YENİ YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

Teşvik sisteminde uzun süredir beklenmekte olan değişiklik, 30 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile gerçekleşti. Karar, 31.12.2030 tarihine kadar süreli olarak uygulamaya konulmuştur.

2012'den bu yana yürürlükte olan 3305 sayılı eski Kararın yerine uygulamaya giren bu düzenleme ile yatırım teşvik sistemi kapsamlı bir biçimde güncellendi, önemli yenilikler ve sınırlamalar getirildi. Kararın aktif olarak kullanılacak birçok programı tek düzenlemede toplaması olumludur. Eski Kararda yer alan Genel ve Bölgesel teşvik mekanizmaları kaldırılmış, dört yeni program açıklanmıştır.

Genel bir değerlendirme olarak, yeni Karar ile daha seçici bir destekleme yaklaşımının benimsendiği söylenebilir.

Yeni Karar, teşvik belgesi düzenlenecek yatırımların katma değer, ihracata katkı, teknoloji düzeyi gibi parametreleri gözetmesini beklemektedir. Yatırım teşvik belgesi düzenlenebilecek yatırım konuları kati olarak tanımlanmıştır. Başvuru süreçleri de daha komplike bir hal almıştır. Bu etmenlerin doğal sonucu olarak yatırım teşvik belgesine bağlanabilecek yatırım sayısının azalacağı öngörülebilir.

1. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ DESTEK PROGRAMLARI

Karar, yeni teşvik sisteminin **Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi** ve **Sektörel Teşvik Sistemi** uygulamaları ile **Bölgesel Teşvikler**den oluştuğunu belirtmektedir.

Bununla birlikte, yeni sistemin esasen Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel Teşvik Sistemi uygulamalarından oluştuğu, Bölgesel Teşvikler ifadesinin ise -eski Karardaki kullanımından farklı olarak- bir

destek programını değil yatırım yerine göre süresi belirlenen Sigorta Primi desteğini kastettiği anlaşılmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi, proje bazlı bir yaklaşım benimserken, Sektörel Teşvik Sistemi belirlenmiş alanlardaki yatırımları hedeflemektedir.

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ DESTEK PROGRAMLARI

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi Programları	Sektörel Teşvik Sistemi Programları
- Teknoloji Hamlesi Programı - Yerel Kalkınma Hamlesi Programı - Stratejik Hamle Programı	- Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi - Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi

1.1 TÜRKİYE YÜZYILI KALKINMA HAMLESİ

Teknoloji Hamlesi Programı, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ve Stratejik Hamle Programı olmak üzere üç programdan oluşur. Bu kapsamda yer alan yatırımlar için aşağıdaki destek unsurları sağlanır.

- ✓ Gümrük vergisi muafiyeti.
- ✓ Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- ✓ Vergi indirimi.
- ✓ Faiz veya kâr payı desteği.
- ✓ Makine desteği.
- ✓ Sigorta primi işveren payı desteği (6. Bölgede sigorta primi desteği olarak uygulanır)
- ✓ Yatırım yeri tahsis.

1.1.1 Teknoloji Hamlesi Programı

Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında öncelikli ürün listesindeki ürünlere ya da teknolojilere yönelik yatırımlar desteklenir. Başvurular Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilir.

TEKNOLOJİ HAMLESİ PROGRAMI	
KDV İstisnası (Makine-teçhizat, yazılım)	✓
Gümrük Vergisi İstisnası	✓
Vergi İndirimi	%50
Faiz Desteği	Faiz giderinin %40'ı, azami 20 puan
Makine Desteği	Makine bedelinin %25'i
Sigorta Primi İşveren Payı Desteği	8yıl, (6. Bölgede 12 yıl)
Arazi Tahsisi	✓

1.1.2 Yerel Kalkınma Hamlesi Programı

Bakanlık tarafından tebliğ ile belirlenen yerel yatırım konuları listesine uygun yatırımlar desteklenecektir. Yerel sosyo-ekonomik ihtiyaç tespitlerine uygun olarak destek sağlanması amaçlanmaktadır. Desteklenecek yatırımlar Yerel

Kalkınma Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

YEREL KALKINMA HAMLESİ PROGRAMI	
KDV İstisnası (Makine-teçhizat, yazılım)	✓
Gümrük Vergisi İstisnası	✓
Vergi İndirimi	%50
Faiz Desteği	Faiz giderinin %40'ı, azami 20 puan
Makine Desteği	Makine bedelinin %25'i
Sigorta Primi İşveren Payı Desteği	8yıl, (6. Bölgede 12 yıl)
Arazi Tahsisi	✓

1.1.3 Stratejik Hamle Programı

Katma değeri yüksek, ülkemizin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek imalat sektörü yatırımları ile Dijital Dönüşüm Programı ve Yeşil Dönüşüm Programı kapsamındaki yatırımlar desteklenebilir.

Yüksek teknolojik ürünlerine yönelik yatırımlar için 100 milyon TL, diğer yatırımlar için ise 200 milyon TL asgari yatırım tutarı aranır.

Yatırımların aşağıda sayılan 5 kriterden 3'ünü karşılaması beklenir.

- Yatırım konusunun stratejik hamle yatırım konuları listesinde yer alması,
- Üretilmesi planlanan ana ürünün/ürünlerin son bir yıl içerisindeki ihracatın ithalatı karşılama oranının azami %70 olması,
- Tebliğ ile belirlenen katma değer hesabı yöntemine göre hesaplanacak katma değer oranının asgari %30 olması,
- Yatırım tutarının %20'si kadar öz kaynağın bulunması,
- Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD Doları ve üzerinde olması.

Yatırım için fizibilite raporu hazırlanması, Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi'ne sunulması ve onay alınması gerekmektedir.

Asgari 50 milyon TL tutarındaki yeşil dönüşüm programı ve dijital dönüşüm programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, yukarıda belirtilen değerlendirme süreci olmaksızın Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenebilir.

STRATEJİK HAMLE PROGRAMI	
KDV İstisnası (Makine-teçhizat, yazılım)	✓
Gümrük Vergisi İstisnası	✓
Vergi İndirimi	%40
Faiz Desteği	Faiz giderinin %30'u, azami 15 puan
Makine Desteği	Makine bedelinin %25'i
Sigorta Primi İşveren Payı Desteği	8yıl, (6. Bölgede 12 yıl)
Arazi Tahsisi	✓

1.2 SEKTÖREL TEŞVİK SİSTEMİ

Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi ve Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi olmak üzere iki teşvik sisteminden oluşur. Bu kapsamda yer alan yatırımlar için aşağıdaki destek unsurları sağlanır.

Gümrük vergisi muafiyeti.

- ✓ Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- ✓ Vergi indirimi.
- ✓ Faiz veya kâr payı desteği.
- ✓ Makine desteği.
- ✓ Sigorta primi işveren payı desteği (6. Bölgede sigorta primi desteği olarak uygulanır)
- ✓ Yatırım yeri tahsisi.

1.2.1 Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi

Kararın 9. Maddesinde sayılan, toplam 28 yatırım konusu kapsamdadır ve yatırım yerinden bağımsız olarak Öncelikli yatırım teşviklerinden yararlanabilecektir.

Önceki Kararda yer alan Öncelikli Yatırım Konuları Listesi büyük oranda korunmuş, birkaç ekleme yapılmıştır.

ÖNCELİKLI YATIRIMLAR TEŞVİK SİSTEMİ	
KDV İstisnası (Makine-teçhizat, yazılım)	✓
Gümrük Vergisi İstisnası	✓
Vergi İndirimi	%30
Faiz Desteği	Faiz giderinin %25'i, azami 12,5 puan
Makine Desteği	X
Sigorta Primi İşveren Payı Desteği	2.- 6. Bölgelerde uygulanır. Sırası ile, 1 yıl, 2 yıl 4 yıl, 8 yıl, 12 yıl
Arazi Tahsisi	X

1.2.2 Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi

Kararın Ek-3 bölümünde belirtilen yatırım konularını kapsamaktadır. Ek-3, varsa yatırım konusuna özel sektörel sınırlamaları da belirtmektedir. Önceki Kararda yer alan genel ve bölgesel teşviklere tabii yatırımları kapsadığı söylenebilir.

HEDEF YATIRIMLAR TEŞVİK SİSTEMİ	
KDV İstisnası (Makine-teçhizat, yazılım)	✓
Gümrük Vergisi İstisnası	✓
Vergi İndirimi	%20
Faiz Desteği	Faiz giderinin %25'i, azami 12,5 puan (Sadece 4.,5. ve 6. Bölgelerde)
Makine Desteği	X
Sigorta Primi İşveren Payı Desteği	2.- 6. Bölgelerde uygulanır. Sırası ile, 1 yıl, 2 yıl 4 yıl, 8 yıl, 12 yıl
Arazi Tahsisi	X

2. KARAR'DA DİKKAT ÇEKEN BAZI DEĞİŞİKLİKLER

Destek programları: Eski Kararda en yaygın şekilde uygulanan Genel ve Bölgesel Destekler kaldırılmıştır. Teknoloji Hamlesi, Yerel Kalkınma Hamlesi, Stratejik Hamle programları ile Öncelikli Yatırımlar ve Hedef Yatırımlar teşvik sistemleri uygulamada olacaktır.

Asgari yatırım tutarı: 1 inci ve 2 nci bölgelerde 12 milyon TL, diğer bölgelerde ise 6 milyon TL olarak belirlenmiştir. Daha önce sırası ile 3 Milyon TL ve 1,5 Milyon TL olarak uygulanmaktaydı.

Uygun yatırım konuları: Yatırım teşvik belgesi düzenlenebilecek yatırım alanları ve varsa yatırımda aranan sektörel şartlar kati olarak tanımlanmıştır. İnceleme ve kurul onayına tabi olan proje bazlı programlar yürürlüğe konulmuştur.

Yatırım konularının Öncelikli Ürün Listesinde, Hedef Yatırımlara ilişkin tebliğde, Öncelikli Yatırım Konuları arasında, Kararın Ek-3 Bölümündeki listede yer alması veya stratejik yatırım kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

Yatırım süresi: Yatırım süresinin başvuru aşamasında yatırımcının sunacağı teknik çalışmaya göre belirlenmesi imkanı getirilmiştir. Daha önce yarısı kadar ek süre verilmek üzere 3 yıl olarak tanımlanmaktaydı.

Bölgesel harita: Teşvik sistemi sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre 6 bölge tanımlamaktadır. Bazı illerin yer aldığı bölge değiştirilerek Bölgesel Harita güncellenmiştir.

Makine desteği: Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi programları kapsamında teşviğe bağlanan yatırımlar için hibe niteliğinde destek sağlanmaktadır.

Desteklenecek makine birim fiyatının asgari 2 Milyon TL olması gerekmektedir. Makine desteğinden yararlanan yatırımlar için faiz desteği sağlanmaz.

Ekosistem geliştirme planı: Yeni sistem ile getirilen çok önemli bir düzenleme KOBİ sınırını aşan veya yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında başvuru yapan yatırımcılara sürdürülebilirliği sağlamak, teknolojik ve sektörel gelişim, eğitim, Ar-Ge ve toplumsal gelişime katkı amaçları ile Bakanlık tarafından onaylanmış ekosistem geliştirme planı sunma yükümlülüğü getirilmesidir.

Teşvikli malların devri: Tamamlama vizesi için Bakanlığa yapılan müracaat tarihinden itibaren iki yılını doldurmuş sabit kıymetlerin satışı tamamlama vizesi yapılmış olması şartıyla serbest bırakılmıştır. Eski Karara göre izin almaksızın devir işlemi için tamamlanması gereken süre beş yıldır.

Yatırımın bölünmesi ve devri: Yatırımcı firmanın ortaklık yapısı değişikliği nedeni ile yatırımın kısmi olarak bölünerek teşvik belgesine bağlanması imkânı sağlanmaktadır.

Dijital ve Yeşil Dönüşüm yatırımları: Öncelikli yatırım konuları arasına alınmış olup, yararlanılacak destek unsurları güncellenmiştir. 50 Milyon TL üzeri yatırım bedeli içeren Dijital ve Yeşil Dönüşüm yatırımları stratejik teşviklerden de yararlanabilir. Eski Karara göre 5nci bölge desteklerinden yararlanılmaktaydı.

GES-RES yatırımları: İmalat sanayi işletmelerinin tüketimlerine yönelik GES ve RES yatırımları Öncelikli Yatırım konuları arasına alınmıştır.

Yatırım harcaması olarak gayrimaddî duran varlıklar: Marka, lisans, knowhow gibi gayrimaddî duran varlıklar yatırım harcaması olarak kabul edilebilirler. Gayrimaddi duran varlıkların toplam yatırım tutarı içindeki maliyeti %25'i aşamaz.

Sabit yatırım tutarı ve vergi indirimi hesaplaması: Faiz giderleri ve makine desteği asgari sabit yatırım tutarına dahil edilmekle birlikte, vergi indirimine konu edilemeyecektir.

Yatırım döneminde vergi indirimi: 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesine uygun olarak yatırıma katkı tutarının %50'sini aşmamak üzere indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

Yeni firmaların vergi indirimi dezavantajının kısmen giderilmesi: Son 1 içinde tescil edilmiş olan ve yeterli matrah oluşmayan firmalar için vergi indirimi desteği yerine makine veya faiz desteğinde ilave avantajlar sağlanabilecektir.

Vergi indirimi desteğinin standartlaşması: Tüm destek programları vergi indirimi desteği sağlamaktadır. Eski kararda yaygın olarak düzenlenen Genel nitelikli yatırım teşvik belgeleri vergi indirimi desteği sağlamamaktaydı.

3. SONUÇLANDIRILMAMIŞ MÜRACAATLAR

Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan kararlar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden değerlendirilir.

4. DAHA ÖNCEKİ KARARLARA İLİŞKİN UYGULAMA

Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur.

Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri yapılamaz. Ancak, mevzuat düzenlemesi ya da ortaklık yapısı değişikliği nedeniyle yatırımın bağımsız üretim bölümlerine bölünmesi nedeniyle bölünen kısmın bu Karar kapsamında yeni bir teşvik belgesine devredilmesine, varsa fazladan faydalanılan desteğin geri alınması kaydıyla izin verilebilir.

Bu Karar kapsamında desteklenmeyen yatırım konularında daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine ilişkin kapasite artışına yol açacak makine ve teçhizat ilavesi yapılamaz.

Saygılarımızla.